

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 81/2018
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΤ' ΤΜΗΜΑ**

Συνεδρίαση της 25^{ης} Απριλίου 2018

Σύνθεση :

Πρόεδρος: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Γ. Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Παρασκευάς Βαρελάς, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Γεώργιος Ανδρέου, Βασίλειος Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μπρισκόλας και Νικόλαος Καραγιώργης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Αντώνης Παπαγεωργίου, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 362692/2018 του Διοικητή του Ε.Φ.Κ.Α..

Περίληψη ερωτήματος: Αν μπορεί να βεβαιωθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε, η ανεξόφλητη προς τον Ε.Φ.Κ.Α. οφειλή του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π, από δάνειο ύψους 10.000.000,00 ευρώ, πλέον τόκων.

=====

Για το παραπάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ') γνωμοδότησε κατά πλειοψηφία ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με το άρθρο 13 του ν. 4468/2017 (Α' 61) προβλέφθηκε η χορήγηση, με συγκεκριμένους όρους, έντοκου δάνειου συνολικού ύψους μέχρι δέκα εκατομμυρίων (10.000.000,00) ευρώ από τον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (εφεξής Ε.Φ.Κ.Α.) προς τον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό

Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.), και η εξόφλησή του μέχρι τις 31.12.2017.

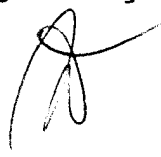
2. Ενόψει της πιο πάνω ρύθμισης, μετά την συνεδρίαση του Δ.Σ. του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π με αρ. 17/4-5-2017 με θέμα τη χρηματοδότηση των επιτακτικών και άμεσων ταμειακών αναγκών του προς εκπλήρωση του σκοπού του, υποβλήθηκε το αίτημά του προς τον ΕΦΚΑ με αριθμό 7156/5-5-2017 «για χορήγηση ποσού 2.500.000,00 ευρώ». Με την απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α με αρ. 150/συν. 20/11.5.2017, αποφασίστηκε ο έντοκος δανεισμός του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. από τον Ε.Φ.Κ.Α. ποσού μέχρι δέκα εκατομμυρίων (10.000.000,00) ευρώ σε 4 ισόποσες μηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης από τον Μάιο του 2017 με επιτόκιο αντίστοιχο του ποσοστού απόδοσης του «Κοινού Κεφαλαίου Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ασφαλιστικών Φορέων» («Κοινού Κεφαλαίου») που διαχειρίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος, όπως αυτό διαμορφώνεται στο τέλος της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης του Κοινού Κεφαλαίου.

3. Με την απόφαση με αρ. 23018/1285/12-6-2017 του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΑΔΑ: ΩΨΚΘ465Θ1Ω-ΦΧΠ) εγκρίθηκε η παραπάνω απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α. και η αποδέσμευση κεφαλαίων του Ε.Φ.Κ.Α. για τη χορήγηση εντόκου δανείου στον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. και ορίστηκε ότι το δάνειο θα αποπληρωθεί εντόκως από τον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. στον Ε.Φ.Κ.Α. μέχρι 31-12-2017.

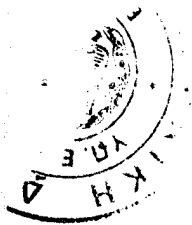
4. Ο Ε.Φ.Κ.Α. σύναψε στις 28-6-2017 δανειακή σύμβαση με τον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιέχονται σε αυτή. Μετά όμως την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αποπληρωμής του δανειακού χρέους, ο Διοικητής του Ε.Φ.Κ.Α. προβληματίστηκε σχετικά με τη δυνατότητα βεβαίωσης της ανεξόφλητης οφειλής του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. και απηύθυνε το εξεταζόμενο ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Το άρθρο 3 του αν.ν. 1495/1938 (Α' 464) ορίζει, στην παράγραφο 2 αυτού, ότι «οι φορείς της κοινωνικής ασφαλίσεως λογίζονται νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, αφ' ής και εφόσον η παρ' αυτών διενέργεια της ασφαλίσεως γίνεται πρὸς πραγμάτων κανόνων της εννόμου τάξεως, οίτινες διατάσσουν εις τους φορείς τούτους ωρισμένην ασφαλιστικήν δράσιν υπέρ

ΓΧ

ωρισμένων προσώπων, τα οποία υπάγονται εις την ασφάλισιν υποχρεωτικώς.».

6. Το άρθρο 81 του ν. 4270/2014 [«Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143)] (Α' 143) προβλέπει ότι:

Άρθρο 81 («Όργανα και τίτλοι εισπραξης»). 1. Η εισπραξη των δημοσίων εσόδων ενεργείται δυνάμει νόμιμου τίτλου από τις Δ.Ο.Υ., τα Τελωνεία, τα λοιπά όργανα εισπραξης του Δημοσίου και τους Ειδικούς Ταμίες, στους οποίους έχει ανατεθεί η εισπραξη ειδικών εσόδων. Τίτλοι εισπραξης είναι τα παραστατικά στοιχεία που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και από τα οποία προκύπτει ο οφειλέτης του Δημοσίου, το είδος της οφειλής και το εισπρακτέο, κατά οφειλέτη, ποσό. 2.....».

7. Ο Κώδικας Εισπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) - ν.δ. 356/1974 (Α' 90) - ορίζει, στο άρθρο 1 παρ. 1 και στο άρθρο 2 παρ. 1 και 2 («όργανα εισπράξεως - νόμιμος τίτλος») αυτού τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1

1. Η εισπραξις των εκ πάσης αιτίας δημοσίων εσόδων ενεργείται κατά τας διατάξεις του παρόντος ν. διατάγματος.

Άρθρο 2

1. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, η εισπραξη των δημοσίων εσόδων ανήκει στην αρμοδιότητα της Φορολογικής Διοίκησης και των λοιπών οργάνων που ορίζονται με ειδικές διατάξεις για το σκοπό αυτόν ή των ειδικών ταμιών, στους οποίους έχει ανατεθεί η εισπραξη ειδικών εσόδων. [όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 (Α' 288)].

2. Για την εισπραξη των δημοσίων εσόδων απαιτείται νόμιμος τίτλος. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, νόμιμο τίτλο αποτελούν: α) Τα έγγραφα, στα οποία οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τον οφειλέτη, το είδος, το ποσό και την αιτία της οφειλής, β) Τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, από τα οποία

αποδεικνύεται η οφειλή, γ) Τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, από τα οποία πιθανολογείται η οφειλή, ως προς την ύπαρξη και το ποσό αυτής, κατά την έννοια του άρθρου 347 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. (όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013).

8. Στο άρθρο 101 [« Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) »] του ν. 4172/2013 (Α' 167) προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ιδρύεται Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια. 2. Το Κ.Ε.Α.Ο. έχει ως σκοπό α) την είσπραξη των ληξιπροθέσμων ασφαλιστικών οφειλών των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, β) ... τον προσδιορισμό του ύψους των οφειλόμενων ποσών, την αιτία και τη χρονική περίοδο που ανάγονται ... 3. Για τις ανάγκες του παρόντος νοούνται: Τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές, οι καταβλητέες εισφορές έως την καταληκτική ημερομηνία εμπροθέσμου καταβολής τους. Καθυστερούμενες, οι ασφαλιστικές εισφορές από την επόμενη ημέρα λήξης της εμπροθέσμου καταβολής τους. Ληξιπρόθεσμες, οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές από τη σύνταξη της πράξης βεβαίωσης της οφειλής. Βεβαίωση οφειλής, η ειδική διοικητική πράξη καταγραφής οφειλών. Η πράξη βεβαίωσης οφειλής συντάσσεται τον επόμενο μήνα λήξης της εμπροθέσμου καταβολής των ασφαλιστικών οφειλών και σε κάθε περίπτωση μέχρι έξι (6) μήνες από την ημέρα που οι ασφαλιστικές οφειλές κατέστησαν καθυστερούμενες. Τίτλο εκτελεστό αναγκαστικής είσπραξης οφειλών σύμφωνα με το ν.δ. 356/1974 [Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ)], ως ισχύει, αποτελεί η πράξη βεβαίωσης οφειλής μετά την απόδοση μοναδικού αριθμού και την ταυτόχρονη ηλεκτρονική εγγραφή της στο ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο εσόδων του Κ.Ε.Α.Ο.. 4. Στη βάση δεδομένων του ΚΕΑΟ διαβιβάζεται αυτοματοποιημένα η πράξη βεβαίωσης οφειλής εντός μηνός από τη σύνταξή της και της αποδίδεται μοναδικός αριθμός. Μετά το διαχωρισμό των οφειλών σε άμεσα εισπράξιμες και επισφαλείς α) ενημερώνεται ο οφειλέτης με κάθε πρόσφορο μέσο για την οφειλή του και την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, β) εντός μηνός από την έκδοση του εκτελεστού τίτλου αποστέλλεται ατομική ειδοποίηση και τάσσεται προθεσμία είκοσι (20) ημερών εντός της οποίας καλείται ο οφειλέτης να εξοφλήσει, γ) μετά την εκπνοή της ως άνω προθεσμίας ο

[Handwritten signature]

ΓΧ

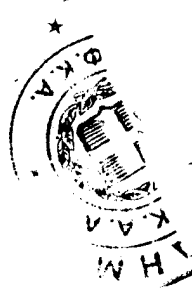

εκτελεστός τίτλος διαβιβάζεται στα κατά τόπο αρμόδια όργανα για εκτέλεση σύμφωνα με τον ΚΕΔΕ, ως ισχύει, δ) μετά τη διαβίβαση στο Κ.Ε.Α.Ο. των ληξιπροθέσμων οφειλών κάθε είδους διοικητική ή δικαστική αμφισβήτηση που ασκείται ενώπιον των οικείων Ασφαλιστικών Οργανισμών ή Δικαστηρίων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, ε) σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας είσπραξης των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών, ο οφειλέτης μπορεί με αίτησή του να υπαχθεί στις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΑ.1 ή της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παραγράφου ΙΑ, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), στ) τα έσοδα αποδίδονται άμεσα στους οικείους Οργανισμούς μέσω της εταιρείας Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε. (ΔΙΑΣ Α.Ε.). 5. 6. 7. 8. 9. 10. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας μετά γνώμη των οικείων Οργανισμών ρυθμίζονται: το περιεχόμενο (τα στοιχεία) της βεβαίωσης οφειλής (όπως: ΑΜΚΑ, ΑΦΜ, η αιτία και το ύψος της οφειλής, ο χρόνος στον οποίο ανάγεται), ο τρόπος και η διαδικασία επίδοσης στους οφειλέτες, η διαδικασία είσπραξης και ηλεκτρονικής διαχείρισης του Κ.Ε.Α.Ο., τα κριτήρια και στοιχεία δεικτών απόδοσης, τα κριτήρια για το διαχωρισμό άμεσων εισπράξιμων και επισφαλών οφειλών, ... ο χρόνος, ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης των εισπράξεων στους οικείους ασφαλιστικούς Οργανισμούς, ... καθώς και η μεταβολή του ύψους του ποσού των ληξιπροθέσμων οφειλών που μεταβιβάζονται στο Κ.Ε.Α.Ο. προς είσπραξη. 12. Κάθε διάταξη αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος καταργείται από της ένταξης κάθε οργανισμού στη διαδικασία είσπραξης μέσω του Κ.Ε.Α.Ο..

9. Στα άρθρα 51, 53, 54 και 70 παρ.10 του ιδρυτικού νόμου για τον ΕΦΚΑ 4387/2016 (Α' 85), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Άρθρο 51:

1. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενο στο εξής «Ε.Φ.Κ.Α.», το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και έχει την έδρα του στην Αθήνα. Από 1-1-2017 οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών. 2. Σκοπός του

Ε.Φ.Κ.Α. είναι η κάλυψη των υπακτέων στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. προσώπων για τους ασφαλιστικούς κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία

Άρθρο 53

1. Ο Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από ένα (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερομένων στο Κεφάλαιο Στ', ως εξής: Α. Β. Γ. Δ. Ε. ΣΤ. Ζ. Η.

Άρθρο 54

1. Από 1-1-2017 στον ΕΦΚΑ μεταφέρεται και υπάγεται το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια και με την ίδια οργανωτική δομή και προσωπικό. Το Κ.Ε.Α.Ο. εποπτεύεται από το Διοικητή του Ε.Φ.Κ.Α. ή από Υποδιοικητή του μετά από εκχώρηση της αρμοδιότητας αυτής. 2. Το Κ.Ε.Α.Ο. εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τη νομοθεσία που το διέπει και λειτουργεί, σύμφωνα με αυτή. 3.

Άρθρο 70 («περιουσία, λογιστική και οικονομική λειτουργία»)

1 10. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εκδίδεται μέχρι 31.12.2016 Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. μετά από εισήγηση του Δ.Σ. του»

10. Στην παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 3586/2007 (Α' 151) ορίζεται ότι, «Με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων τους, οι Φ.Κ.Α. δύνανται να διαθέτουν εκ των διαθεσίμων τους ποσά για τη χορήγηση δανείων προς ασφαλισμένους, συνταξιούχους και υπαλλήλους τους, σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16 του παρόντος, καθώς και δανείων προς άλλους φορείς ή κλάδους ασφάλισης, εφόσον τούτο προβλέπεται από οικείες καταστατικές διατάξεις των φορέων».

11. Στο άρθρο 13 του ν. 4468/2017 (Α' 61) ορίστηκε ότι «Χορηγείται έντοκο δάνειο συνολικού ύψους μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000,00) ευρώ από τον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) προς τον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Επικουρικής Ασφάλισης και Περιθάλψεως (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.), σε τέσσερις (4) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης

ΓΧ

από το μήνα Μάιο έτους 2017, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 3586/2007 (Α' 151), όπως ισχύει. Το δάνειο θα αποπληρωθεί από τον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Επικουρικής Ασφάλισης και Περιθάλψεως (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.) εντόκως στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) μέχρι τις 31.12.2017. Το επιτόκιο, με το οποίο βαρύνεται το δάνειο, αντιστοιχεί στο ποσοστό απόδοσης του "Κοινού Κεφαλαίου Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ασφαλιστικών Φορέων" (Κοινό Κεφάλαιο) που διαχειρίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος, όπως αυτό διαμορφώνεται στο τέλος της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης του Κοινού Κεφαλαίου.».

12. Στο εικοστό έκτο κεφάλαιο του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) και στα άρθρα 806 και 808 προβλέπονται – μεταξύ άλλων - ότι:

«Δάνειο

Άρθρο 806 (έννοια)

Με τη σύμβαση του δανείου ο ένας από τους συμβαλλομένους μεταβιβάζει στον άλλον κατά κυριότητα χρήματα ή άλλα αντικαταστατά πράγματα, και αυτός έχει υποχρέωση να αποδώσει άλλα πράγματα της ίδιας ποσότητας και ποιότητας.

Άρθρο 808 (υπερμερία)

Λόγω υπερμερίας ως προς την απόδοση, ο οφειλέτης χρηματικού δανείου δεν έχει σε καμιά περίπτωση υποχρέωση να καταβάλει άλλη αποζημίωση εκτός από το νόμιμο ή το συμβατικό τόκο. Αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη.»

13. Τέλος με την απόφαση Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με αριθμό 58039/3275 από 28-12-2016 (Β' 4504/30-12-2016) που εκδόθηκε με εξουσιοδότηση του άρθρου 101, παρ. 10 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και, ενόψει της, μετονομασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (βλ. άρθρο 27 του ν. 4320/2015, Α' 29), προβλέφθηκε ότι: Στο Κ.Ε.Α.Ο. διαβιβάζονται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς όλες οι ληξιπρόθεσμες οφειλές ανεξαρτήτως ύψους και εισπραξιμότητας, οι οποίες κατά την έκδοση της παρούσας δεν ευρίσκονται σε καθεστώς ενεργού ρύθμισης. Η αρ. οίκ. 13822/1089/2014 (Β' 1227) υπουργική απόφαση «Κριτήρια προσδιορισμού των "εισπράξιμων" ληξιπρόθεσμων για τη διαβίβαση στο Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών

Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) των οφειλετών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, του ΟΑΕΕ, του ΕΤΑΑ και του ΟΓΑ», όπως ισχύει, καταργείται από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης.

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Κατά τη συζήτηση, που διεξήχθη μεταξύ των μελών του Στ' Τμήματος ΝΣΚ, διατυπώθηκαν οι ακόλουθες γνώμες:

14. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος, Ιωάννη – Κωνσταντίνο Χαλκιά, Αντιπρόεδρο του ΝΣΚ και τους Ιωάννη Διονυσόπουλο, Αντιπρόεδρο του ΝΣΚ, Παρασκευά Βαρελά, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Βασιλική Τύρου, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Βασίλειο Κορκίζογλου και Νικόλαο Καραγιώργη Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, (ψήφοι 9), γνώμη με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Αντώνης Παπαγεωργίου, Πάρεδρος ΝΣΚ, από τις εκτεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών του ερωτήματος, προκύπτουν τα εξής:

15. Εισαγωγικά σημειώνεται ότι συμπληρωματικές του υφιστάμενου δικαίου διατάξεις πρέπει να εντάσσονται στο οικείο νομοθέτημα, εκτός εάν το αντικείμενο ρυθμίζεται για πρώτη φορά. Αν επιδιώκεται γνήσια παραπομπή, δηλαδή παραπομπή σε διάταξη νομοθετήματος, όπως αυτό εκάστοτε θα ισχύει, η χρήση της διατύπωσης «ως ισχύει» αποτελεί πλεονασμό και πρέπει να αποφεύγεται, γιατί ενδέχεται να δημιουργήσει ερμηνευτικά ζητήματα σε αντιδιαστολή με άλλες διατάξεις στις οποίες δεν θα υπάρχουν αυτές οι διατυπώσεις. Επιβάλλεται, όμως, να διευκρινίζεται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου ότι η παραπομπή γίνεται στις συγκεκριμένες διατάξεις, όπως ισχύουν κάθε φορά [βλ. συνοπτικό εγχειρίδιο με τίτλο «ΚΕ.Ν.Ε. / πρακτικές οδηγίες για την κατάρτιση νομοσχεδίων» (σελ. 2, 3, 4, 9 & 10) στον ιστότοπο <http://www.ggk.gov.gr/wp-content/uploads/2010/02>].

16. Με τη διάταξη του έκτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 101 του ν. 4172/2013 επιδιώχθηκε γνήσια παραπομπή στις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. για την αναγκαστική είσπραξη οφειλών, όπως υποδηλώνει η χρήση της διατύπωσης «ως ισχύει» η οποία, ναι μεν, αποτελεί πλεονασμό και θα έπρεπε να είχε αποφευχθεί, παρά ταύτα όμως δεν είναι πιθανή η δημιουργία ερμηνευτικών ζητημάτων από αντιδιαστολή της με άλλες διατάξεις στις οποίες

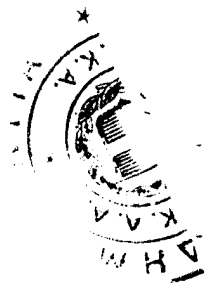
ΓΧ

δεν θα υπάρχει αυτή η διατύπωση. Και τούτο, επειδή η εφαρμογή των διατάξεων του Κ.Ε.Δ.Ε. δεν καθιερώθηκε με χρονικό περιορισμό [σχετ. Παπαχρήστου: «Η διοικητική εκτέλεση μετά τους νόμους 1406/1983, 1867/1989 και 1882/1990» (θεωρία – νομολογία) Γ΄ έκδοση (έτους 1992) σελ. 24]. Ο νομοθέτης, αν θελήσει να μην εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. για την από το Κ.Ε.Α.Ο. αναγκαστική είσπραξη συγκεκριμένης κατηγορίας οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης (φ.κ.α.), θα το ορίσει ρητά.

17. Η πραγμάτωση του προϋπολογισμού των κρατικών εσόδων ενεργείται σε δύο στάδια: α) το στάδιο της βεβαίωσης και β) το στάδιο της είσπραξης. Η «είσπραξη» οποιασδήποτε οφειλής προς το Δημόσιο ακολουθεί το στάδιο της βεβαίωσης. Η βεβαίωση περιλαμβάνει δύο κύριες φάσεις: Στην πρώτη φάση, τη λεγόμενη «βεβαίωση ευρείας έννοιας», ανήκει ο προσδιορισμός και η εγγραφή της απαίτησης στους «βεβαιωτικούς καταλόγους» και αυτό αποτελεί έργο του οικείου αρμοδίου Οργάνου. Η εγγραφή των απαιτήσεων του Δημοσίου στους «βεβαιωτικούς καταλόγους», η οποία γίνεται προς τακτοποίηση της οικονομικής υπηρεσίας του Κράτους, δεν έχει σχέση με την είσπραξη, η οποία προϋποθέτει «βεβαίωση στενής έννοιας» (ταμειακή), δηλαδή «υλοποίηση» του υπό ευρεία έννοια βεβαιωμένου νόμιμου τίτλου, ήτοι την περιέλευσή του στην οικεία Δ.Ο.Υ., την καταγραφή του στο βιβλίο εισπρακτέων εσόδων και την εμφάνιση του ως «δημοσίου εσόδου». Συνεπώς, ενώ η υπό ευρεία έννοια βεβαίωση συντελεί στη διαπίστωση της οφειλής, τον προσδιορισμό και την ασφαλή συγκρότηση του νόμιμου τίτλου, η ταμειακή βεβαίωση συντελεί στην πραγματοποίηση του νόμιμου τίτλου, την εμφάνιση αυτού ως δημόσιου εσόδου και τη δυνατότητα είσπραξης αυτού, αφού, μετά την ταμειακή βεβαίωση, ακολουθεί το στάδιο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού των εσόδων, δηλ. το στάδιο της είσπραξης (ΝΣΚ 52/2018 όπου και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία και θεωρία).

18. Η διοικητική εκτέλεση αποσκοπεί στην ικανοποίηση χρηματικών αξιώσεων κατά κανόνα του Δημοσίου ή των ν.π.δ.δ. υπέρ των οποίων εφαρμόζεται ο Κ.Ε.Δ.Ε.. Οι χρηματικές αυτές αξιώσεις γεννώνται κατά τους κανόνες του ιδιωτικού ή/και του δημοσίου δικαίου (Παπαχρήστου όπ.αν. σ. 9). Τα πρόσωπα για τα οποία εφαρμόζεται ο Κ.Ε.Δ.Ε. εισπράττουν κατά τις διατάξεις του, όλα τα έσοδά τους από κάθε αιτία (άρα και από σύμβαση) όταν

ο νομοθέτης παρέχει το δικαίωμα σε νομικά πρόσωπα, ταμεία, οργανισμούς κ.λπ. να βεβαιώνουν απευθείας τις απαιτήσεις τους και να τις εισπράττουν με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. [Παπαχρήστου όπ.αν. σ. 65 και στις σ. 61 & 62 ιδ. ορισμό των δημοσίων εσόδων (άλλο ορισμό των δημοσίων εσόδων ιδ. σε Γέροντα - Ψάλτη «Δημοσιονομικό Δίκαιο» τεύχος Α' σ. 360)]. Δημόσια έσοδα [θεμελιώδης όρος του δημοσιονομικού δικαίου (ΝΣΚ 169/2013) ρυθμιζόμενος από το ν. 4270/2014] θεωρούνται και οι απαιτήσεις από κάθε αιτία των ν.π.δ.δ. και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (Γέροντας - Ψάλτης όπ. αν. σ. 363 όπου και περαιτέρω παραπομπή στη νομολογία). Υπό το καθεστώς του Κ.Ε.Δ.Ε, αρκεί η προς είσπραξη απαίτηση να είναι χρηματική, να στηρίζεται σε νόμιμο (=εκτελεστό) τίτλο, να βεβαιωθεί αρμοδίως και να γίνει ληξιπρόθεσμη (=εισπράξιμη ή εκτελέσιμη) κατά την έννοια του άρθρου 5 αυτού (Παπαχρήστου όπ. αν. σ. 64 όπου και περαιτέρω παραπομπή στη νομολογία). Όταν ο νομοθέτης παρέχει το δικαίωμα σε νομικά πρόσωπα, ταμεία, οργανισμούς κ.λπ. να βεβαιώνουν απευθείας τις απαιτήσεις τους και να τις εισπράττουν με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., είναι απαράδεκτη η άσκηση αναγνωριστικής ή καταψηφιστικής αγωγής για τις απαιτήσεις αυτές (Παπαχρήστου όπ. αν. με παραπομπή στην Α.Π. 69/1971:NoB 19.461). Αποτελεί ένδειξη άσκησης δημόσιας εξουσίας από ν.π.δ.δ. η είσπραξη εσόδων του κ.λπ. κατά τις διατάξεις του δικαίου της διοικητικής εκτέλεσης (Παπαχρήστου όπ. αν. σ. 25). Επομένως, όταν ο νομοθέτης παρέχει το δικαίωμα σε νομικά πρόσωπα, ταμεία, οργανισμούς κ.λπ. να βεβαιώνουν απευθείας τις απαιτήσεις τους και να τις εισπράττουν με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. κατ' ενάσκηση δημόσιας εξουσίας και πληρούνται οι ανωτέρω όροι και προϋποθέσεις, δεν ασκεί επιρροή το είδος (ως δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) της έννομης σχέσης από την οποία γεννήθηκε η οφειλή, ούτε η εν γένει φύση, ο χαρακτήρας και η ιδιότητα του καθού (η βεβαίωση και η διοικητική εκτέλεση). Ως εκ τούτου, το εν λόγω χρέος του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. προς τον Ε.Φ.Κ.Α. υπόκειται στις διατάξεις περί είσπραξής του κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

19. Η βεβαίωση «εν ευρεία εννοία» αποτελεί ατομική (εκτελεστή) διοικητική πράξη με την οποία δημιουργείται η χρηματική αξίωση του δικαιούχου (Δημοσίου, ν.π.δ.δ. κ.λπ.) κατά του οφειλέτη, ενώ η «εν στενή εννοία» βεβαίωση έχει χαρακτήρα διαπιστωτικό (Παπαχρήστου όπου ανωτέρω σελ.

ΓΧ

40, Γέροντας όπ. αν. σ. 487 όπου και περαιτέρω νομολογιακές παραπομπές). Επειδή βασική προϋπόθεση για την υπό ευρεία έννοια βεβαίωση, αποτελεί η νομοθετική πρόβλεψη της και η αρμοδιότητα του ενεργούντος αυτήν οργάνου, οποιαδήποτε ατέλεια, παράλειψη ή ακυρότητα της βεβαιωτικής διαδικασίας επιδρά στο κύρος του νομίμου τίτλου (Παπαχρήστου όπ. αν. σ. 36 όπου και περαιτέρω νομολογιακές παραπομπές).

20. Επισημαίνεται ότι ο εννοιολογικός προσδιορισμός των όρων «ασφαλιστικές εισφορές ή οφειλές», «καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές ή οφειλές» και «ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές ή οφειλές», και ο καθορισμός των απαιτήσεων του Ε.Φ.Κ.Α. οι οποίες βεβαιώνονται με την ειδική διοικητική διαδικασία του άρθρου 101 του ν. 4172/2013 και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., έχουν ήδη ρυθμισθεί ειδικά από τις διατάξεις αυτού του νόμου. Συγκεκριμένα οι διατάξεις του άρθρου 101 του ν. 4172/2013, που καθορίζουν ειδικό τρόπο δηλαδή ειδική διοικητική διαδικασία βεβαίωσης των εσόδων κ.λπ., χρησιμοποιούν, τους όρους «καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές» «ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές» και τους αντίστοιχους όρους «καθυστερούμενες ασφαλιστικές οφειλές» και «ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές». Κατά την έννοια αυτών των διατάξεων ο όρος «ασφαλιστικές οφειλές» δεν περιορίζεται, κατά περιεχόμενο, μόνο στις «ασφαλιστικές εισφορές», αλλά, όπως ρητώς αναγράφεται στην οικεία αιτιολογική έκθεση, περιλαμβάνει «οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές, κοινωνικούς πόρους, αχρεωστήτως καταβληθείσες και εισπραχθείσες παροχές, οφειλές από δάνεια που έχουν χορηγηθεί, διοικητικά έξοδα, καθώς και κάθε άλλη οφειλή προς τους ανωτέρω οργανισμούς από οποιαδήποτε αιτία.». Αν σκοπός του νόμου ήταν οι ασφαλιστικές οφειλές να προέρχονται μόνο από ασφαλιστικές εισφορές, θα χρησιμοποιούσε, για τις ανάγκες των διατάξεων του άρθρου 101 του ν. 4172/2013, τους όρους «οφειλές από καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές» και «οφειλές από ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές», ή, ενδεχομένως, άλλους ταυτόσημους όρους και δεν θα είχε χρησιμοποιήσει τους όρους «καθυστερούμενες ασφαλιστικές οφειλές» και «ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές».

21. Επομένως, α) η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής μετά την απόδοση σε αυτήν μοναδικού αριθμού και την ταυτόχρονη εγγραφή της στο ειδικό ηλεκτρονικό

μητρώο εσόδων του Κ.Ε.Α.Ο αποτελεί εκτελεστό τίτλο αναγκαστικής είσπραξης οφειλών – εισφορών σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε, β) μετά τη συγκρότηση του τίτλου η λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης και είσπραξης των ασφαλιστικών οφειλών – εισφορών προς τους δημόσιους ΦΚΑ γίνεται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (Παπαρρηγοπούλου – Πεχλιβανίδη «Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης» 2^η έκδοση σελ. 324, Στεργίου «Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης» β' έκδοση σελ. 468-469) και γ) το εξεταζόμενο χρέος του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.¹ προς τον Ε.Φ.Κ.Α, αποτελεί αναμφίβολα ασφαλιστική οφειλή κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 101 του ν. 3172/2013.

22. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως αναφέρεται στην οικεία αιτιολογική έκθεση για το άρθρο 13 του ν. 4468/2017, ο νομοθετικός λόγος θέσπισης της αναγκαστικής (εκ του νόμου) χορήγησης του ανωτέρω δανείου από τον Ε.Φ.Κ.Α. στον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., οργανισμό υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης(βλ και ΣτΕ 1483/2016 & ΑΕΔ 5/2002), οφείλεται στην ανάγκη κάλυψης των ταμειακών αναγκών του τελευταίου. Το εν λόγω δάνειο, που αποτελεί ασφαλιστική οφειλή κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 101 του ν. 3172/2013, έπρεπε να αποπληρωθεί έντοκα από τον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. στον Ε.Φ.Κ.Α. μέχρι 31-12-2017 και συνεπώς είναι ήδη καθυστερούμενο, προκειμένου δε να αρχίσει η διαδικασία αναγκαστικής είσπραξής του, πρέπει προηγουμένως να υπάρξει βεβαίωση υπό ευρεία έννοια της οφειλής.

23. Όταν όμως το αρμόδιο διοικητικό όργανο ασφαλιστικού οργανισμού διαπιστώνει ότι έληξε η προθεσμία καταβολής ασφαλιστικής οφειλής προς τον ασφαλιστικό οργανισμό, υποχρεούται να εκδώσει πράξη βεβαίωσης οφειλής από τον επόμενο μήνα λήξης της εμπρόθεσμης καταβολής της οφειλής και σε κάθε περίπτωση μέχρι έξι (6) μήνες από την ημέρα που η οφειλή κατέστη καθυστερούμενη. Αυτό προκύπτει τόσο από τη γραμματική διατύπωση, όσο και από το σκοπό των διατάξεων του άρθρου 101 του ν.

¹ [Για το ότι ο Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. ενεργεί κατά νόμο ως οργανισμός υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης ως προς τα ζητήματα της υπαγωγής στην επικουρική ασφάλιση και της υποχρεωτικής ασφαλιστικής σχέσης (και των συνεπειών της) μεταξύ αυτού και των ασφαλισμένων του ιδ. ΣτΕ 1483/2016 & ΑΕΔ 5/2002, ανεξάρτητα από την εν γένει νομική φύση και τον χαρακτήρα του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. και τον τρόπο διοίκησής του, της διαχείρισης της περιουσίας του ή τις σχέσεις του με το Δημόσιο ή άλλα πρόσωπα [ιδ. – ad hoc - ΑΕΔ 5/2002 και περαιτέρω ανάπτυξη για τη διχογνωμία σχετικά με το ποιά νομικά πρόσωπα αποτελούν οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης σε Παπαρρηγοπούλου - Πεχλιβανίδη όπ.αν. σ. 181-182].

ΓΧ

4172/2013, ενόψει του ότι η βεβαίωση των δημοσίων εσόδων γίνεται κατ' ενάσκηση δέσμιας αρμοδιότητας της Διοίκησης (ΑΠ 391/2017, 392/2017, ΕΣ / Ι' Τμ. 373/2017: ΤΝΠ «ΝΟΜΟΣ») και αποτελεί διοικητικό μέτρο που δε συνδέεται κατά νόμο με υποκειμενική του συμπεριφορά, αλλά λαμβάνεται βάσει αντικειμενικών δεδομένων (πρβλ. ΟΛΣΤΕ 1685/2013, ΣΤΕ 1505/2010, 4254/2009, 2968/2007: «ΝΟΜΟΣ»).

24. Στην εξεταζόμενη υπόθεση, η πράξη βεβαίωσης οφειλής θα μπορούσε - κατά δεσμία αρμοδιότητα - να έχει ήδη συνταχθεί από τον μήνα Ιανουάριο έτους 2018 (ήτοι από τον επόμενο μήνα λήξης της εμπροθέσμου καταβολής της) και σε κάθε περίπτωση πρέπει - κατ' ενάσκηση δεσμίας αρμοδιότητος - να συνταχθεί μέχρι και 30-6-2018, ήτοι μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημέρα (31-12-2017) που η οφειλή των 10.000.000,00 ευρώ έγινε καθυστερούμενη. Η εκδοθησόμενη αυτή Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής, μετά την απόδοση σ' αυτήν μοναδικού αριθμού και την ταυτόχρονη εγγραφή της στο ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο εσόδων του Κ.Ε.Α.Ο., θα αποτελέσει, σε συνδυασμό και με τη συναφθείσα δανειακή σύμβαση μεταξύ Ε.Φ.Κ.Α. και Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., τίτλο εκτελεστό αναγκαστικής είσπραξης οφειλών από τον Ε.Φ.Κ.Α σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

25. Άρα, σύμφωνα με την πλειοψηφήσασα αυτή γνώμη, ο ΕΦΚΑ υποχρεούται άμεσα να βεβαιώσει «υπό ευρεία έννοια» την ανεξόφλητη οφειλή του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π, που προέρχεται από το δάνειο των 10.000.000,00 ευρώ πλέον τόκων, οπότε η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής, μετά την απόδοση σ' αυτήν μοναδικού αριθμού και την ταυτόχρονη εγγραφή της στο ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο εσόδων του Κ.Ε.Α.Ο., θα αποτελέσει τίτλο εκτελεστό αναγκαστικής είσπραξης της σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε.

26. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας που απαρτίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, Χαράλαμπο Μπρισκόλα και Γεώργιο Ανδρέου (ψηφοί 2) έγιναν δεκτά τα εξής: Κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 10 του άρθρου 70 του ν.4387/2016 (Α' 85) εκδόθηκε η απόφαση της Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με αριθμ.Φ.ΕΦΚΑ/οικ.22424/861 "Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)" (Β' 1720), στα άρθρα 1, 20 και 21 της οποίας, προβλέπονται τα ακόλουθα:

"Άρθρο 1

“Πεδίο Εφαρμογής - Γενικές Διατάξεις

1. Η οικονομική και λογιστική λειτουργία του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης που λειτουργεί με τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ., αναφερόμενου στο εξής με τον όρο «Ε.Φ.Κ.Α.» ή «Φορέας» διέπεται από τους διατάξεις του ν. 4270/2014 κατά το μέρος που αφορά τους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, του ν. 4446/2016, του π.δ. 80/2016 και του παρόντος κανονισμού.”

“Άρθρο 20

Είσπραξη Εσόδων

1. Η είσπραξη των εσόδων του Ε.Φ.Κ.Α. ενεργείται δυνάμει νομίμων τίτλων, που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα είσπραξης του Ε.Φ.Κ.Α.

2. Νόμιμοι τίτλοι βεβαίωσης και είσπραξης είναι τα παραστατικά στοιχεία που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και από τα οποία προκύπτει ο οφειλέτης του Ε.Φ.Κ.Α., το είδος της οφειλής και το εισπρακτέο κατά οφειλέτη ποσό.....”

“Άρθρο 21

Είσπραξη Καθυστερούμενων Εισφορών

1. Οι υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α. ασφαλιστικές εισφορές, σε περίπτωση καθυστέρησης πέραν από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής τους, επιβαρύνονται με πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις, όπως αυτά εκάστοτε ισχύουν.

2. Οι απαιτήσεις του Ε.Φ.Κ.Α. από ληξιπρόθεσμες εισφορές, πρόσθετα τέλη και επιβαρύνσεις, που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις, εισπράττονται από τον Ε.Φ.Κ.Α., κατ’ εφαρμογή των διατάξεων της εκάστοτε νομοθεσίας, που διέπει την αναγκαστική είσπραξη των Δημοσίων Εσόδων.”

27. Ως γνωστόν, προϋπόθεση για την εφαρμογή των διατάξεων του ΚΕΔΕ υπέρ ορισμένων προσώπων, νομικών ή φυσικών, είναι η ύπαρξη διάταξης νόμου ή πράξης εκδιδόμενης κατ’εξουσιοδότηση νόμου, η οποία ορίζει αν η εφαρμογή των διατάξεων θα γίνει προς ικανοποίηση όλων των χρηματικών αξιώσεων των προσώπων αυτών ή για ορισμένες κατηγορίες μόνο (Γνωμ. ΝΣΚ 169/2013).

28. Καθ’ ερμηνεία της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας που διείπε το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ πριν την ένταξή του στον Ε.Φ.Κ.Α., και πιο συγκεκριμένα της διάταξης υπό στοιχείο δ’, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 18 του ν.1469/1984 στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 27 του α.ν.1846/1951 “Περί

(Α)

Κοινωνικών Ασφαλίσεων” (Α’ 179) και προέβλεπε ρητά την ανάλογη εφαρμογή του Κ.Ε.Δ.Ε. για την είσπραξη των εσόδων του Ιδρύματος, χωρίς να κάνει διάκριση περί του είδους των εσόδων τούτου για την είσπραξη των οποίων εφαρμόζεται ο Κ.Ε.Δ.Ε., είχε γίνει δεκτό (Γνωμ. ΝΣΚ 228/2013), ότι ο Κ.Ε.Δ.Ε. έχει εφαρμογή για την εν γένει είσπραξη όλων των απαιτήσεων και εσόδων του ΙΚΑ, με την επιφύλαξη των προβλεπομένων στην παράγραφο 3 του άρθρου 27 του α.ν.1846/1951 ρυθμίσεων.

29. Με τις διέπουσες την είσπραξη των εν γένει εσόδων του Ε.Φ.Κ.Α. διατάξεις των άρθρων 20 και 21 της προαναφερθείσας ΥΑ, η οποία στηρίζεται, όπως τούτο προκύπτει και από το προοίμιό της, μεταξύ άλλων, και στις διατάξεις του ν. 4270/2014 “*Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ)*” (Α’ 143), στον οποίο άλλωστε αυτό νόμο (4270/2014) κάνει ρητή αναφορά και το άρθρο 1 της εν λόγω Υ.Α., γίνεται σαφής διάκριση αναφορικά με το είδος των εσόδων του Ε.Φ.Κ.Α., για την είσπραξη των οποίων εφαρμόζεται ο Κ.Ε.Δ.Ε..

30. Από τη συνδυασμένη όμως ερμηνεία των διατάξεων της προαναφερθείσας ΥΑ, με τις οποίες γίνεται διαχωρισμός (με ιδιαίτερο μάλιστα άρθρο) του τρόπου είσπραξης των καθυστερούμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. εισφορών (άρθρο 21 του ανωτέρω Κανονισμού) και του αντίστοιχου τρόπου είσπραξης των λοιπών, ήτοι των προερχόμενων από κάθε άλλη αιτία (άρα και από καθυστερούμενες δόσεις δανείου) εσόδων του φορέα αυτού (άρθρο 20 του ίδιου Κανονισμού), σαφώς προκύπτει ότι με τις διατάξεις της εκάστοτε διέπουσας την αναγκαστική είσπραξη των Δημοσίων Εσόδων νομοθεσίας, εισπράττονται όχι όλες εν γένει οι απαιτήσεις του Ε.Φ.Κ.Α., αλλά μόνο εκείνες που προέρχονται από ληξιπρόθεσμες εισφορές, πρόσθετα τέλη και επιβαρύνσεις και οι οποίες προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις του φορέα αυτού.

31. Περαιτέρω, στην μεν παράγραφο 2 του άρθρου 101 του ν.4172/2013 με το οποίο ιδρύθηκε το Κ.Ε.Α.Ο., αναφέρεται ότι σκοπός του Κέντρου αυτού είναι η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, μεταξύ των οποίων και ο Ε.Φ.Κ.Α., στον οποίο άλλωστε μεταφέρθηκε και λειτουργεί από 1-1-2017 και εφεξής το Κέντρο αυτό (άρθρο 54 παρ. 1 του ν.4387/2016), στη δε παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, μέσω της οποίας γίνεται η εννοιολογική απόδοση κάποιων

όρων, για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος νόμου, γίνεται μνεία για "τρέχουσες", "καθυστερούμενες" και "ληξιπρόθεσμες" ασφαλιστικές εισφορές και όχι για κάποια άλλης μορφής οφειλή που εισπράττεται με εφαρμογή των διατάξεων του Κ.Ε.Δ.Ε. από το Κ.Ε.Α.Ο.

32. Επίσης και με το άρθρο 72 παρ. 1 του ν.2084/1992 ρητά ορίζεται ότι οι εισπραττόμενες κατ' εφαρμογή του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) απαιτήσεις των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, είναι οι προερχόμενες από ληξιπρόθεσμες εισφορές, πρόσθετα τέλη και επιβαρύνσεις.

33. Τέλος, με την κρίσιμη περί χορήγησης του εντόκου δανείου διάταξη του άρθρου 13 του ν.4468/2017, δεν παρασχέθηκε ρητά στον Ε.Φ.Κ.Α. η δυνατότητα βεβαίωσης σε βάρος του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. και είσπραξης απ' αυτόν, με βάση τις διατάξεις του ν.δ.356/1974 περί Κ.Ε.Δ.Ε., της ανεξόφλητης οφειλής του τελευταίου.

34. Κατόπιν τούτων στο τεθέν ερώτημα προσήκει, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, η απάντηση ότι δεν υφίσταται, κατά νόμο, η δυνατότητα είσπραξης εκ μέρους του Ε.Φ.Κ.Α., της προερχόμενης από δάνειο επίμαχης οφειλής με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., ελλείπει ρητής περί τούτου διάταξης, αντίστοιχης με εκείνες που διαφυλάσσουν υπέρ του φορέα αυτού, την χρήση των διατάξεων του Κ.Ε.Δ.Ε., αποκλειστικά και μόνο στις περιπτώσεις οφειλών προερχομένων από ληξιπρόθεσμες εισφορές, πρόσθετα τέλη και επιβαρύνσεις.

Απάντηση

35. Με βάση τα εκτεθέντα, στο τεθέν ερώτημα το ΝΣΚ (Στ' Τμήμα) γνωμοδοτεί ότι ο ΕΦΚΑ υποχρεούται άμεσα να βεβαιώσει υπό ευρεία έννοια την ανεξόφλητη οφειλή του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π, που προέρχεται από το δάνειο των 10.000.000,00 ευρώ πλέον τόκων, οπότε η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής, μετά την απόδοση σ' αυτήν μοναδικού αριθμού και την ταυτόχρονη εγγραφή της στο ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο εσόδων του Κ.Ε.Α.Ο., θα αποτελέσει τίτλο εκτελεστό αναγκαστικής είσπραξης της σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε. -

ΓΧ

Θεωρήθηκε

Αθήνα 03- 5 -2018

Ο Πρόεδρος του ΣΤ' Τμ. ΝΣΚ

Γ. Χαλκιάς

Ιωάννης -Κωνσταντίνος Γ Χαλκιάς

Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ

Ο εισηγητής

Αντώνης Παπαγεωργίου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

